

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/ ๓๓๗

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๘๗๒
วันที่ ๕ ก.ค. ๒๕๖๐ เวลา ๘.๒๕

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การประกาศเริ่มการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย - ตุรกี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือเลขธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๔๔๘๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาปฏิญญาร่วมว่าด้วยว่าด้วยการประกาศเริ่มการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง การประกาศเริ่มการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย - ตุรกี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบต่อร่างปฏิญญาร่วมว่าด้วยการประกาศเริ่มการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี และอนุมัติการลงนามในเอกสารดังกล่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

๑.๒ กระทรวงเศรษฐกิจของตุรกีได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) ไปเข้าร่วมพิธีประกาศเปิดการเจรจา FTA ไทย-ตุรกี เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงอังการา โดยมีการหารือทวิภาคีและร่วมลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยการประกาศเริ่มการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี (Joint Declaration on the Launch of Negotiations for the Turkey-Thailand Free Trade Agreement) กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจตุรกี (H.E. Mr. Nihat Zeybekçi)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี เป็นเวทีการเจรจาระดับเจ้าหน้าที่ระดับสูงเพื่อกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างกันให้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางการปฏิสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทย-ตุรกี จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) เดินทางเยือนตุรกีและปฏิบัติภารกิจต่างๆ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ดังนี้

๔.๑ การเข้าร่วมพิธีประกาศเปิดการเจรจา FTA ไทย-ตุรกี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ร่วมลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยการประกาศเริ่มการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-ตุรกี (Joint Declaration on the Launch of Negotiations for the Turkey-Thailand Free Trade Agreement) กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจตุรกี (H.E. Mr. Nihat Zeybekçi) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และร่วมงานแถลงข่าวร่วมกับสื่อมวลชนไทยและตุรกี

๔.๒ การหารือทวิภาคีกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจตุรกี (H.E. Mr. Nihat Zeybekçi) ประเด็นสำคัญที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน ประกอบด้วย

- การใช้จุดแข็งด้านที่ตั้งยุทธศาสตร์เป็นประตูการค้าและการลงทุนระหว่างกัน โดยไทยเป็นประตูสู่ CLMVT อาเซียน และ RCEP ในขณะที่ตุรกีเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านในตะวันออกกลาง ยุโรป ตะวันออก แอฟริกาเหนือและภูมิภาค CIS นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนร่วมมือกันขยายการค้าและการลงทุนในตลาดที่สาม อาทิ อิหร่าน อิรัก ซีเรีย GCC และแอฟริกา ซึ่งเป็นตลาดที่มีศักยภาพและกำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยให้ภาคการเงินและ EXIM Bank เข้ามามีส่วนร่วมด้วย

- เป้าหมายการค้าทวิภาคี กำหนดให้การค้าระหว่างไทย-ตุรกีขยายตัว ๒ เท่าภายใน ๓ ปี (ปัจจุบันการค้ารวมมีมูลค่า ๑.๓ พันล้านเหรียญสหรัฐ)

- เป้าหมายการเจรจา FTA (เฉพาะการค้าสินค้า) เน้นการลด/เลิกอุปสรรคมาตรการภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี โดยเร่งรัดให้มีข้อสรุปในปี ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นปีครบรอบ ๖๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-ตุรกี

- การรื้อฟื้นกรอบการหารือทวิภาคี ภายใต้คณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างไทย-ตุรกี (Joint Committee on Economic and Technical Cooperation) ซึ่งมีการลงนามมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ ที่ผ่านมา มีการประชุมไปแล้ว ๓ ครั้ง และไม่มีการประชุมมากกว่า ๑๔ ปี (ครั้งล่าสุดจัดที่ไทยเมื่อปี ๒๕๔๖) เพื่อเป็นเวทีในการกระชับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศต่อไป

- การขยายการค้าสินค้าเกษตรระหว่างกัน แม้ไทยและตุรกีต่างเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตร แต่ก็มีโครงสร้างสินค้าที่สามารถเติมเต็มกันได้ โดยสินค้าผลไม้เมืองร้อนของไทย อาทิ มะม่วงและสับปะรด เป็นที่ต้องการในตุรกีอย่างมาก ในขณะเดียวกัน ตุรกีผลักดันการส่งออกผลไม้เมืองหนาว สินค้าผลิตภัณฑ์ข้าวสาลี และน้ำมันมะกอก มาไทย ในการนี้ ฝ่ายไทยได้ให้ความเชื่อมั่นกับตุรกีว่า ไทยไม่มีนโยบายผลิตสินค้าเกษตรดัดแปลงพันธุกรรม (Genetically Modified Organism: GMO) การใช้มาตรการกีดกันการนำเข้าสินค้า GMO ของตุรกีได้สร้างภาระต้นทุนให้กับผู้ประกอบการไทย ในการนี้ จะมีการตรวจสอบและให้มีระบบการรับรองระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกการนำเข้าสินค้าเกษตรจากไทย

- ความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่มีความสนใจร่วมกัน คือ

- ๑) อุตสาหกรรมสินค้าและบริการฮาลาล โดยตุรกียินดีเป็นตัวเชื่อมกับกลุ่มประเทศภายใต้องค์การความร่วมมืออิสลาม (Organisation of the Islamic Conference) ให้กับไทย

- ๒) การเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการสนับสนุน/ส่งเสริมเกษตรกรตุรกี โดยเฉพาะการรักษาเสถียรภาพราคาและการผลิตแบบ Organic Farming

- ๓) การส่งเสริมผู้ประกอบการ SME .ในการนี้ เห็นควรมีการแลกเปลี่ยนคณะนักธุรกิจ SMEs และ Startups เพื่อสร้างความคุ้นเคยและแสวงหาโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ตลอดจนการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาความร่วมมือในตลาดที่สาม

- ประเด็นข้อกังวลเกี่ยวกับสภาพการค้าไทย-ตุรกี ซึ่งรัฐบาลตุรกีอ้างว่ามีความเกี่ยวข้องกับ Gulenist ที่รัฐบาลตุรกีถือว่าเป็นกลุ่มผู้ก่อการร้ายและอยู่เบื้องหลังความพยายามปฏิวัติ เมื่อ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ในการนี้ ฝ่ายไทยแจ้งรับทราบข้อกังวลและพร้อมให้ความร่วมมือกับตุรกีบนพื้นฐานของการเคารพกฎหมายซึ่งกันและกัน โดยกระทรวงการต่างประเทศมีกำหนดจะเชิญคณะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายของตุรกีมาหารือกันต่อไป

๔.๓ การหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กับผู้บริหาร บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นนักลงทุนรายใหญ่ของไทยเพียงบริษัทเดียวในตุรกี ด้วยมีประสบการณ์กว่า ๓๐ ปีในการทำธุรกิจอาหารสัตว์ เพาะพันธุ์ไก่ แปรรูปเนื้อไก่ ไข่ และอาหารสำเร็จรูปครบวงจรในตุรกี พบว่า แม้อาณาเขตตุรกีจะมีการแข่งขันสูง แต่ก็เป็นตลาดที่มีศักยภาพมาก นอกเหนือจากตลาดตุรกี ๘๐ ล้านคน ยังมีตลาดนักท่องเที่ยวมากกว่า ๓๖ ล้านคน ซึ่งมีสัดส่วนเป็นชาวเอเชียจากจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็น

โอกาสสำหรับสินค้าและบริการศักยภาพของไทย อาทิ สินค้าเกษตร (มะม่วง เงาะ กล้วย มังคุด สับปะรด) อัญมณี และเครื่องประดับ ธุรกิจสปา เป็นต้น

๔.๔ การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-ตุรกี ครั้งที่ ๑ เริ่มต้นหลังการประกาศเปิดการเจรจา เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยมีอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (นายบุญฤทธิ์ กัลยาณมิตร) และอธิบดีกรมกิจการสหภาพยุโรป กระทรวงเศรษฐกิจตุรกี (นาย Murat Yapici) เป็นประธานร่วม สองฝ่ายได้กำหนดระยะเวลา แผนงานการเจรจา และ แบ่งกลุ่มคณะทำงาน เพื่อเร่งสรุปผลการเจรจาในปลายปี ๒๕๖๑ ตามที่รัฐมนตรีสองฝ่ายได้ตกลงไว้ร่วมกัน จากการหารือครั้งนี้ พบว่า ตุรกีมีทิศทางและรูปแบบการเจรจาเดียวกันกับสหภาพยุโรป และมีท่าทีชัดเจนที่จะให้มีการเจรจาประเด็นอื่นๆ หลังการเจรจาเปิดตลาดสินค้า มีข้อสรุป ได้แก่ การค้าบริการ การลงทุน พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ เป็นต้น

๕. ผลกระทบ

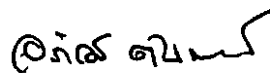
การจัดทำ FTA ไทย-ตุรกี นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายการค้าและการลงทุนแก่ทั้งสองประเทศ ตลอดจนเป็นโอกาสในการขยายตลาดไปยังประเทศใกล้เคียงในภูมิภาค ยังเป็นการรักษาส่วนแบ่งตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย เนื่องจากตุรกีได้เจรจาทำ FTA กับมาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย เช่นกัน

๖. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีทราบการประกาศเริ่มการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย - ตุรกี การหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย - ตุรกี ครั้งที่ ๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรดี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์